

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 25.9.2009
KOM(2009) 504 v konečném znění

ZPRÁVA KOMISE

O SUBSIDIARITĚ A PROPORCIONALITĚ

(16. zpráva o zlepšení tvorby právních předpisů za rok 2008)

ZPRÁVA KOMISE

O SUBSIDIARITĚ A PROPORCIONALITĚ

(16. zpráva o zlepšení tvorby právních předpisů za rok 2008)

1. ÚVOD

Toto je 16. zpráva o uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality, kterou Komise předkládá Evropské radě a Evropskému parlamentu podle protokolu připojeného ke Smlouvě o založení Evropského společenství¹. Stejně jako zpráva za rok 2007 se ani tato zpráva netýká širších otázek zlepšování právní úpravy; těmi se zabýval třetí strategický přezkum zlepšování právní úpravy².

2. PRÁVNÍ A INSTITUCIONÁLNÍ RÁMEC

2.1. Zásady subsidiarity a proporcionality

Definice subsidiarity a proporcionality jsou uvedeny v čl. 5 odst. 2 a 3 Smlouvy o založení Evropského společenství (SES). Další podrobnosti ohledně uplatňování obou zásad stanoví protokol č. 30 SES.

Subsidiarita je hlavní zásadou při vymezování hranice mezi odpovědností členského státu a EU – tedy *kdo by měl přijímat opatření?* V oblasti, kde má výlučnou pravomoc Společenství, není pochyb o tom, kdo by měl opatření přijímat, a zásada subsidiarity se neuplatňuje. Tam, kde Společenství a členské státy pravomoc sdílejí, upřednostňuje tato zásada jednoznačně přijímání opatření na úrovni členských států. Společenství by mělo přijímat opatření pouze tehdy, pokud cílů nelze uspokojivě dosáhnout na úrovni členských států (ověření potřeby) a lze jich lépe dosáhnout na úrovni Společenství (ověření přidané hodnoty nebo porovnání efektivnosti).

Subsidiarita je dynamický pojem a její posuzování se bude postupem času vyvíjet. Umožňuje rozšířit přijímání opatření na úrovni Společenství v mezích jeho pravomocí, vyžadují-li to okolnosti, a naopak je omezit nebo zastavit, nesplňují-li již kritéria subsidiarity³.

Proporcionalita je hlavní zásadou pro stanovování toho, jak by měla Unie vykonávat své pravomoci, a to výlučné i sdílené (*jaká by měla být forma a povaha opatření EU?*). Článek 5 SES i protokol uvádějí, že opatření nemají překračovat rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů SES. Rozhodnutí musí vždy upřednostňovat tu nejméně omezující možnost.

---

¹ Protokol č. 30 o uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality (1997).

² KOM(2009) 15, 28.1.2009.

³ Článek 3 protokolu.

2.2. Způsoby uplatňování, možnost podat připomínky a následná kontrola

Všechny orgány Unie musí dodržovat zásady subsidiarity a proporcionality. V protokolu a v interinstitucionální dohodě o subsidiaritě z roku 1993⁴ byly stanoveny zvláštní povinnosti, jejichž klíčové prvky jsou zde shrnuty.

Komise musí: před navržením nových právních předpisů uskutečnit rozsáhlé konzultace; v důvodové zprávě každého legislativního návrhu uvést, z jakých důvodů lze návrh považovat za odpovídající zásadám subsidiarity a proporcionality; a vzít v úvahu zátěž, kterou bude návrh představovat pro Společenství, vlády členských států, místní orgány, hospodářské subjekty a občany.

Evropský parlament a Rada musí poskytnout odůvodnění týkající se subsidiarity, pokud změna, kterou provedou, ovlivní rozsah opatření přijatých na úrovni Společenství⁵. Jestliže je použit postup konzultace nebo spolupráce, musí Rada pomocí odůvodnění informovat Evropský parlament o svém postoji ohledně subsidiarity a proporcionality⁶.

Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů vyjadřují své názory buď při konzultacích, nebo ve stanoviscích z vlastního podnětu. Své stanovisko k uplatňování zásady subsidiarity může vyjádřit rovněž Konference výborů pro záležitosti Společenství a evropské záležitosti parlamentů Evropské unie (COSAC)⁷.

Od září 2006 Komise předkládá nové legislativní návrhy vnitrostátním parlamentům a vyzývá je k vyjádření. Ačkoli tento projekt zahrnuje širší okruh otázek než jen zásady subsidiarity a proporcionality, mnoho připomínek vnitrostátních parlamentů se těchto zásad týká.

Soudní dvůr a Soud prvního stupně mohou přezkoumat platnost opatření učiněných orgány s ohledem na dodržení zásady subsidiarity.

3. UPLATŇOVÁNÍ ZÁSAD KOMISÍ V ROCE 2008

3.1. Jak Komise nakládá se zásadami subsidiarity a proporcionality

Podle protokolu musí Komise uvést, z jakého důvodu se domnívá, že daný legislativní návrh dodržuje zásady subsidiarity a proporcionality. Komise tak může učinit mnoha různými způsoby: subsidiarita a proporcionalita se ověřují v rámci posouzení dopadů, jež Komise předkládá ke všem svým významným iniciativám, a zabývají se jimi důvodové zprávy a úvody legislativních návrhů.

Klíčovým rysem systému Komise pro posuzování dopadů je nezávislá kontrola kvality prováděná Výborem pro posouzení dopadu. Ve svých stanoviscích výbor doporučuje významně zlepšit hlavní prvky posuzování dopadů, včetně posuzování zásad subsidiarity a proporcionality. Stanoviska výboru jsou součástí vnitřních rozhodovacích postupů Komise a jsou k dispozici také ostatním orgánům a široké veřejnosti, jakmile je příslušná iniciativa Komise přijata.

⁴ Přijata dne 17. listopadu 1993, Úř. věst. C 329, 6.12.1993, s. 132.

⁵ Oddíl 2 bod 3 interinstitucionální dohody o subsidiaritě z roku 1993.

⁶ Článek 12 protokolu.

⁷ Bod 6 protokolu o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, Amsterodamská smlouva.

Zpráva výboru za rok 2008 ukazuje, že počet jeho doporučení v oblasti subsidiarity a proporcionality vzrostl (ze 29 případů v roce 2007 na 48 v roce 2008). Na základě práce Výboru pro posouzení dopadu a „hodnotící tabulky“, kterou pro svou činnost v oblasti subsidiarity vytvořil Výbor regionů⁸, mohla Komise zlepšit své pokyny pro analyzování subsidiarity a proporcionality v rámci revidovaných pokynů pro posuzování dopadů, jež přijala v lednu 2009. Pokyny nyní obsahují dvě sady jednoznačných otázek⁹ založené na protokolu č. 30, jež mají pomoci zvýšit kvalitu analýz při posuzování dopadů. Otázky se například zaměřují na přítomnost nadnárodních prvků, jež by mohly naznačovat, že členské státy samy nemohou cílů uspokojivě dosáhnout.

3.2. Příklady uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality Komisí při posuzování dopadů

„*Balíček pro soulad*“¹⁰. Tento balíček se skládá z revizí dvou směrnic: první směrnice se týká ochrany těhotných zaměstnankyň (prodlužuje nárok na mateřskou dovolenou ze 14 na 18 týdnů, a to v zásadě při zachování plného platu), druhá samostatně výdělečně činných žen a jim pomáhajících manželů (těm poskytuje možnost požádat si o stejné sociální zabezpečení, jaké má jejich samostatně výdělečně činná partnerka). První výsledky posuzování dopadů ukázaly, že především u druhého návrhu by několika členskými státy vznikly značné náklady na provedení. Aby tedy bylo dosaženo přiměřenosti určitých opatření jejich cílům, Komise navrhla, že jejich uplatňování bude pro členské státy dobrovolné.

*Snížená sazba DPH na místní služby*¹¹. Návrh Komise snížit sazbu DPH na místní služby s vysokým podílem lidské práce poskytuje členskými státy větší pružnost při určování sazby DPH u služeb v oblastech, kde je velikost vnitřního trhu zanedbatelná. Tento příklad ukazuje, jak se díky novému pohledu na uplatňování právního předpisu může omezit rozsah zásahů EU.

*Směrnice o rovném zacházení mimo pracovní poměr*¹². Návrh na zavedení zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich náboženství nebo víru, postižení, věk nebo sexuální orientaci obsahuje řadu ochranných postupů, aby bylo jasně stanoveno, kde si členské státy ponechají pravomoc (např. v otázce obsahu vzdělávání, sekularity státu či uznávání sňatků homosexuálů). Kvůli obavám, aby opatření v oblasti zdravotního postižení nezpůsobila podnikům nepřiměřené náklady, se Komise rozhodla postavit svůj návrh na pojmu přiměřené úpravy, který podniky znají již ze směrnice o rovném zacházení v zaměstnání¹³. Návrh Komise uvádí, které faktory je nutno brát v úvahu při posuzování „přiměřenosti“, a důvodová zpráva stanoví, jakým způsobem se dosáhne dodržení zásad subsidiarity a proporcionality.

Doporučení Rady o otázkách souvisejících s drogami ve věznicích. Komise začala pracovat na iniciativě doporučující členskými státy, aby přijaly opatření týkající se řešení problematiky drog ve věznicích. Šlo by o doplnění existujících všeobecných doporučení ohledně drogové závislosti. Posouzení dopadu ukázalo, že vzhledem k omezenému rozsahu problému tu vyvstává otázka proporcionality – a obavy o dodržení zásady proporcionality byly jedním z důvodů, proč Komise v této iniciativě nepokračovala.

---

⁸ <http://subsidiarity.cor.europa.eu/Help/tabid/283/Default.aspx>

⁹ SEK(2009) 92, 15.1.2009. Viz oddíly 5.2 (subsidiarita) a 7.2 (proporcionalita).

¹⁰ KOM(2008) 636 a KOM(2008) 637, 3.10.2008.

¹¹ KOM(2008) 428, 7.7.2008.

¹² KOM(2008) 426, 2.7.2008.

¹³ 2000/78/ES, 27.11.2000.

V několika dalších případech si Výbor pro posouzení dopadu vyžádal kvalitnější analýzu subsidiarity, například: návrh nařízení o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě¹⁴, návrh směrnice o energetické náročnosti budov¹⁵, návrh směrnice o usnadnění přeshraničního vymáhání právních předpisů v oblasti bezpečnosti silničního provozu¹⁶, návrh směrnice o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely¹⁷, návrh nařízení o rozdělování potravin chudým osobám¹⁸, návrh nařízení s cílem vytvořit projekt „ovoce do škol“¹⁹, návrh směrnice o etapě II rekuperace benzinových par při čerpání pohonných hmot do osobních automobilů na čerpacích stanicích²⁰. Podrobnější informace o těchto případech jsou uvedeny na internetových stránkách Komise týkajících se posuzování dopadu²¹.

4. ZAPOJENÍ VNITROSTÁTNÍCH PARLAMENTŮ

4.1. Stanoviska zasláná Komisi

Od roku 2006 Komise předává všechny nové návrhy vnitrostátním parlamentům a zavedla postup pro odpovědi na jejich stanoviska²². Počet stanovisek obdržených Komisí se každý rok zhruba zdvojnásobuje – 53 v roce 2006, 115 v roce 2007 a 200 v roce 2008²³. To ukazuje, že vnitrostátní parlamenty postupně zavádějí nezbytné nástroje pro reagování na iniciativy Komise. Ačkoli tento projekt přesahuje rámec subsidiarity a proporcionality, vnitrostátní parlamenty na tyto zásady často upozorňují. Například:

*Práva pacientů v oblasti přeshraniční zdravotní péče*²⁴. Komise obdržela tři stanoviska. Francouzský Senát zdůraznil, že v zájmu respektování zásad subsidiarity a proporcionality by měl návrh potvrdit, že za organizaci zdravotních služeb odpovídají členské státy. Obě komory nizozemského parlamentu prohlásily, že není jasné, proč se daná opatření mají přijímat na evropské úrovni. Vyjádřily pochybnosti o respektování národní suverenity při organizaci a financování zdravotního systému a rovněž o výběru právního nástroje (směrnice). Německá Spolková rada zdůraznila, že by z návrhu měly být vypuštěny služby sociální pomoci. Uvedla, že článek 95 SES by se neměl používat jako právní základ pro obcházení limitů činnosti Společenství v oblasti zdraví, stanovených v článku 152. Spolková rada rovněž zdůraznila, že by měl být dále posílen článek 5 návrhu, potvrzující odpovědnost členských států za organizaci zdravotnických systémů. Komise se zabývala stanovisky vnitrostátních parlamentů a prohlásila, že v souladu s čl. 152 odst. 5 SES zůstávají členské státy odpovědné za organizaci a poskytování zdravotních služeb a lékařské péče, a především za určování nároků pacientů a způsobu poskytování zdravotní péče. V odpovědi na stanovisko Spolkové rady Komise také prohlásila, že navrhovaná směrnice se týká standardů poskytovaných zdravotních služeb, ale nepokrývá vyplácení sociální pomoci a péči o oběti.

¹⁴ KOM(2008) 817, 4.12.2008.

¹⁵ KOM(2008) 780, 13.11.2008.

¹⁶ KOM(2008) 151, 19.3.2008.

¹⁷ KOM(2008) 543, 5.11.2008.

¹⁸ KOM(2008) 563, 17.9.2008.

¹⁹ KOM(2008) 442, 8.7.2008.

²⁰ KOM(2008) 812, 4.12.2008.

²¹ http://ec.europa.eu/governance/impact/index_en.htm

²² „Program pro občany přinášející výsledky pro Evropu“, KOM(2006) 211, 10.5.2006.

²³ Přehled původu stanovisek, která Komise obdržela, podává příloha 1.

²⁴ KOM(2008) 414, 2.7.2008.

*Návrh na zřízení evropské soukromé společnosti*²⁵. Německá Spolková rada vyjádřila pochybnosti o respektování zásady subsidiarity a o tom, zda navrhovaná harmonizace dosáhne vytyčených cílů. Obě komory nizozemského parlamentu požádaly o jasné odůvodnění právního základu. Poukázaly na to, že by se národní pravidla zakazující zneužívání neměla obcházet za pomoci pravidel evropských. Zpochybnily dále přidanou hodnotu této iniciativy a prognózu Komise o efektivním využívání formátu evropské společnosti. Komise ve své odpovědi německé Spolkové radě poukázala na to, že zahrnutí přeshraničního prvku jako podmínky pro ustavení evropské soukromé společnosti by bylo v rozporu s cílem návrhu, tedy se záměrem přispět k dotvoření a lepšímu fungování vnitřního trhu a více jej zpřístupnit malým a středním podnikům.

*Sdělení „Zákon o drobném podnikání pro Evropu“*²⁶. Německá Spolková rada měla jisté obavy o dodržení zásady subsidiarity, například u programů propagujících v evropských školách podnikatelského ducha. Na druhé straně, italský Senát všechny zásady zákona o drobném podnikání podpořil. Ve svých odpovědích vyzvala Komise německou Spolkovou radu i italský Senát, aby se aktivně zúčastnily monitorovacího procesu, především za účelem sdílení osvědčených postupů politik a opatření týkajících se celostátních i regionálních malých a středních podniků, například v otázce referenčního srovnávání.

Pokud bude ratifikována, posílí Lisabonská smlouva úlohu vnitrostátních parlamentů při tvorbě právních předpisů EU²⁷. Protokoly č. 1 a 2 Smlouvy zřizují lepší systém pro vyjadřování názorů vnitrostátních parlamentů na návrhy legislativních aktů, co se týče dodržování zásady subsidiarity. Parlamenty budou o všech legislativních návrzích informovány a – mimo náležitě odůvodněných naléhavých případů – budou mít osm týdnů na to, aby se k nim vyjádřily²⁸. Parlamenty budou oprávněny zaslat Komisi odůvodněné stanovisko, pokud se budou domnívat, že návrh legislativního aktu nedodržuje zásadu subsidiarity²⁹. Podle toho, kolik vnitrostátních parlamentů odpoví, stanoví Smlouva dva mechanismy („žlutou kartu“ a „oranžovou kartu“) vedoucí k přezkumu a případně ke změně či stažení návrhu. Smlouva také obsahuje nová ustanovení pro soudní kontrolu *ex post*: vnitrostátní parlamenty³⁰ a Výbor regionů budou moci předkládat Evropskému soudnímu dvoru případy týkající se možného porušení zásady subsidiarity³¹.

4.2. Projekty týkající se subsidiarity, jež vede COSAC

Konference výborů pro záležitosti Společenství a evropské záležitosti parlamentů Evropské unie (COSAC) uskutečnila v roce 2008 dva nové projekty týkající se subsidiarity, jež simulovaly postupy navržené Lisabonskou smlouvou. V rámci těchto projektů obdržela Komise 27 stanovisek.

---

²⁵ KOM(2008) 396, 25.6.2008.

²⁶ KOM(2008) 394, 25.6.2008.

²⁷ Protokoly č. 1 a 2.

²⁸ Článek 4 protokolu o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii.

²⁹ To se týká: návrhů Komise; iniciativ skupiny členských států (viz spolupráce v trestních věcech); iniciativ Evropského parlamentu; žádostí Evropského soudního dvora; doporučení Evropské centrální banky; žádostí Evropské investiční banky o přijetí evropského legislativního aktu.

³⁰ Prostřednictvím opatření oznámeného členským státem, v souladu s jeho vnitrostátním právním řádem, jménem vnitrostátního parlamentu či jeho komory.

³¹ Článek 8 protokolu o uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality.

*Rámcové rozhodnutí Rady o boji proti terorismu*³². Bylo obdrženo celkem 12 stanovisek. Pouze dolní sněmovna parlamentu Spojeného království vydala negativní stanovisko ohledně dodržení zásady subsidiarity. Komory pěti vnitrostátních parlamentů požádaly Komisi o vysvětlení určitých otázek spojených se subsidiaritou, dalších pět požádalo o vysvětlení souvislosti rozhodnutí s Úmluvou Rady Evropy o prevenci terorismu.

*Směrnice o rovném zacházení mimo pracovní poměr*³³. K návrhu bylo obdrženo 15 stanovisek, z nichž 14 bylo v otázce subsidiarity pozitivních. Jediné negativní stanovisko přišlo z českého Senátu.

5. UPLATŇOVÁNÍ V RADĚ

*Rámcová směrnice o ochraně půdy*³⁴. Zpráva o subsidiaritě a proporcionalitě za rok 2007 zmiňuje živou diskusi o této směrnici. Navzdory snahám předsednictví, podporovaného Komisí, Rada v prosinci 2007 nedospěla k politické dohodě o této směrnici. Konečný kompromis sice přinesl členským státům vysokou míru pružnosti a nižší náklady na provedení směrnice, avšak z důvodů spojených se subsidiaritou a proporcionalitou nebyl přijatelný pro blokační menšinu států. V roce 2008 pokračovala diskuse na technické úrovni.

*Směrnice o závazcích některých forem společností v oblasti zveřejňování a překladů*³⁵. Jedno ustanovení tohoto návrhu zrušuje povinnost zveřejňovat dokumenty společností v tištěné podobě a místo toho umožňuje tyto informace zveřejňovat prostřednictvím centrální elektronické platformy, což má společnostem snížit náklady. Značný počet členských států, jež společně tvoří blokační menšinu, chce i nadále umožnit členským státům, aby vyžadovaly zveřejňování těchto informací v celostátním nebo místním tisku na náklady společností. Dva členské státy upozornily s odvoláním na zásadu subsidiarity na to, že zveřejňování v celostátním nebo místním tisku má pro místní společnosti přidanou hodnotu, zvláště v oblastech s nízkým internetovým pokrytím. Poukázaly také na to, že je třeba tento zdroj financí pro celostátní tisk zachovat.

*Směrnice o rovném zacházení mimo pracovní poměr*³⁶. Německo s tímto návrhem nesouhlasilo z důvodu subsidiarity. Irsko vyjádřilo tytéž pochybnosti a český Senát přijal usnesení ve stejném smyslu. Domnívají se, že návrh překračuje hranice dané jeho právním základem (článek 13 SES) k tomu, aby mohl podněcovat, podporovat nebo doplňovat opatření přijatá členskými státy. Další členské státy (především Nizozemsko a Itálie) se rovněž domnívají, že kvůli vzniklým administrativním a finančním nákladům není návrh v souladu se zásadou proporcionality. Diskuse o tomto návrhu pokračuje v Radě i pod švédským předsednictvím.

*Směrnice o ochraně těhotných zaměstnankyň*³⁷. Podle několika členských států (především Nizozemska) není návrh v souladu se zásadou subsidiarity. Tyto členské státy by si raději ponechaly možnost svobodně se rozhodnout o některých otázkách, jichž se návrh týká, podle své vnitrostátní praxe a zkušeností.

---

³² KOM(2007) 650, 6.11.2007.

³³ KOM(2008) 426, 2.7.2008.

³⁴ KOM(2006) 232, 22.9.2006.

³⁵ KOM(2008) 194, 17.4.2008.

³⁶ KOM(2008) 426, 2.7.2008.

³⁷ KOM(2008) 637, 3.10.2008.

*Snížená sazba DPH*³⁸. Jeden členský stát poukázal v diskusi v Radě na otázku subsidiarity. Tento členský stát neměl obavy o to, zda návrh Komise z roku 2008 dodržuje zásadu subsidiarity, vznesl však námitku založenou na této zásadě ohledně jednoho prvku kompromisu navrženého francouzským předsednictvím (podle něhož by se u všech žádostí na zavedení snížené sazby DPH podaných členskými státy muselo provést hodnocení dopadu, především na rozpočet). Politická dohoda ze dne 10. března 2009 dosažená v Radě ve složení pro hospodářské a finanční věci tento prvek neobsahuje.

6. UPLATŇOVÁNÍ V EVROPSKÉM PARLAMENTU

V průběhu roku 2008 přijal Evropský parlament dvě usnesení, jež se hlouběji zabývají subsidiaritou a proporcionalitou. V říjnu přijal Parlament usnesení o zprávě Komise o „Zlepšení tvorby právních předpisů v roce 2006 o uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality“³⁹. Usnesení se zabývá novou rolí vnitrostátních parlamentů s ohledem na přezkoumávání subsidiarity. Parlament podporuje iniciativu Komise zasílat nové návrhy vnitrostátním parlamentům k vyjádření, ale pro zefektivnění tohoto dialogu považuje za nutné vyvinout společný přístup k zásadám subsidiarity a proporcionality.

Druhé usnesení, jež se zaměřuje na otázky subsidiarity, je odpovědí Parlamentu na zelenou knihu Komise „*Na cestě k nové kultuře v městské mobilitě*“⁴⁰. Parlament se domnívá, že za městskou mobilitu jsou odpovědné místní orgány, uznává však roli EU ve vývoji integrovaného evropského přístupu k této otázce. EU by sice neměla přijímat právní předpisy v oblasti městské mobility, ale podle názoru Parlamentu by měla zohledňovat „specifické potřeby městské dopravy v politických oblastech, v nichž může přijímat právně závazné akty (např. rozpočtová politika, politika životního prostředí, sociální politika, politika pracovního trhu, politika hospodářské soutěže, průmyslová politika, regionální politika a politika soudržnosti, dopravní politika a politika bezpečnosti silničního provozu, energetická politika)“.

7. UPLATŇOVÁNÍ VE VÝBORU REGIONŮ

V roce 2008 vstoupila síť Výboru regionů pro monitorování subsidiarity do druhého roku své činnosti. Síť funguje prostřednictvím interaktivních internetových stránek⁴¹ a zaměřuje se primárně na vládní a parlamentní orgány zastupující evropské regiony a města. Její činnosti se mohou zúčastnit i vnitrostátní parlamenty. Ostatní evropské a vnitrostátní orgány mohou činnost sítě sledovat jako pozorovatelé. Když Výbor regionů vydává své stanovisko k nové politice nebo legislativnímu návrhu, registrovaní členové sítě se mohou za pomoci standardizovaného elektronického formuláře vyjádřit k dodržení zásady subsidiarity. Dále mohou zpravodajové Výboru iniciovat rozšířené konzultace sítě, pokud pro svou práci potřebují více informací o subsidiaritě a proporcionalitě. V roce 2008 proběhly tři konzultace⁴².

³⁸ KOM(2008) 428, 7.7.2008.

³⁹ 2008/2045(INI), 21.10.2008.

⁴⁰ 2008/2041(INI), 9.7.2008.

⁴¹ <http://subsidiarity.cor.europa.eu>

⁴² i) O imigraci a zaměstnanosti KOM(2007) 248, KOM(2007) 249, KOM(2007) 637 a KOM(2007) 638; ii) o právech pacientů v přeshraniční zdravotní péči KOM(2008) 414; iii) o zelené knize o územní soudržnosti KOM(2008) 616.

Výbor regionů hodlá používat své konzultační sítě a platformy včetně sítě pro sledování zásady subsidiarity k tomu, aby mohl Evropské komisi poskytovat údaje o možných dopadech jejích iniciativ na místní a regionální úrovni. To umožní místním a regionálním orgánům účastnit se počáteční fáze (před)legislativního procesu a přispívat k lepšímu posuzování územních dopadů legislativních a politických návrhů EU.

8. UPLATŇOVÁNÍ V SOUDNÍM DVOŘE

Ačkoli nebyla zaznamenána žádná významná nová judikatura, Soud by mohl vydat prohlášení týkající se subsidiarity v rámci současného posuzování jedné žádosti o předběžné rozhodnutí. Dne 13. února 2008 odkázal High Court of Justice (England & Wales) na Evropský soudní dvůr v záležitosti předběžného rozhodnutí o „nařízení o roamingu“⁴³. High Court se vedle otázky týkající se právního základu tázal Evropského soudního dvora, zda je nařízení neplatné z důvodu, že „*stanovení cenového stropu pro maloobchodní ceny za roaming porušuje zásadu proporcionality nebo zásadu subsidiarity*“. Rozsudek se očekává do konce roku 2009.

9. ZÁVĚRY

Výše uvedená analýza naznačuje tři obecné závěry. Za prvé, uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality často odhaluje rozdílnost názorů v Radě, méně již v Evropském parlamentu, kde zřejmě panuje širší konsenzus ohledně nutnosti a přidané hodnoty opatření přijímaných na úrovni EU. Za druhé, Komise dostává od vnitrostátních parlamentů čím dál více stanovisek ke svým návrhům – každý rok zhruba dvojnásobný počet. Lze očekávat, že pokud bude Lisabonská smlouva ratifikována a začnou se používat „žluté a oranžové karty“, bude tento trend pokračovat. To by mělo debatu o subsidiaritě a proporcionalitě ještě více obohatit. Za třetí, posuzování dopadů se stalo pro Komisi hlavním nástrojem, s jehož pomocí se při přípravě politických iniciativ zabývá otázkami subsidiarity a proporcionality. V tomto ohledu hraje klíčovou úlohu Výbor pro posuzování dopadů a k dalšímu pokroku v této oblasti by měly vést revidované pokyny k posuzování dopadů.

---

⁴³ Věc č. C-58/8, *Vodafone Ltd, Telefónica O2 Europe plc, T-Mobile International AG, Orange Personal Communications Services Ltd v. Secretary of State for Business, Enterprise and Regulatory Reform*, týkající se nařízení (ES) č. 717/2007.

Příloha 1: Počet stanovisek obdržných od vnitrostátních parlamentů

	Komory vnitrostátních parlamentů	Počet obdržných stanovisek
1	PT – Assembleia da República	65
2	DE – Bundesrat	18
3	SE – Riksdag	16
4	FR – Sénat	13
5	UK – House of Lords	12
6	DK – Folketing	11
7	CZ – Senát	11
8	IT – Senato della Repubblica	8
9	IE – Dáil Éireann and Seanad Éireann	7
10	IT – Camera dei deputati	6
11	NL – Staten Generaal	5
12	PL – Sejm	5
13	AT – Bundesrat	4
14	EL – Vouli ton Ellinon	3
15	DE – Bundestag	2
16	EE – Riigikogu	2
17	LU – Chambre des Députés	2
18	BE – Sénat/Senaat	2
19	CY – Vouli ton Antiprosopon	2
20	LV – Saeima	2
21	UK – House of Commons	1
22	CZ – Poslanecká sněmovna	1
23	BE – Chambre des Représentants / Kamer van volksvertegenwoordigers	1
24	BG – Narodno sabranie	1
	Celkem:	200